

Verslag van de vergadering van de Monumentencommissie

Datum: 08 november 2023

Tijd: 9.00 -10.30 uur

Plaats: Vergaderkamer 15 (gemeentehuis)

Aanwezig:

De heer T. Piksen, voorzitter

De heer J. Bakker, lid

Mevrouw M.I. Hoekstra-Schulte, lid

De heer M.A. van Bleek, lid

Mevrouw A. Herskamp-Veld, ambtelijk adviseur

De heer P. Smink, ambtelijk adviseur

Mevrouw G.A.M. Allersma, a.i. secretaris

Afwezig met kennisgeving:

-

Agenda:

1. Opening

De heer Piksen opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom.

Er zijn geen aanvullingen op de agenda

2. Verslag vergadering van 27 september 2023

Op het verslag van 27 september jl. worden geen inhoudelijke -, noch tekstuele opmerkingen gemaakt. Het verslag wordt als zodanig vastgesteld.

3. Mededelingen

3a.: Voordracht leden Monumentencommissie vanaf 2024

Op voordracht van het college van B&W zijn in de Raadsvergadering van d.d. 26 oktober 2023 de benoemingen voor de leden van de commissie per 1 januari 2024 geaccordeerd.

3b.: Bezwarenprocedure De Grote Bunte

Op 7 november jl. heeft de hoorzitting met de commissie Beroep & Bezwaar plaats gevonden over het Collegebesluit geen monumentale status toe te kennen aan de nog resterende parkaanleg van het landgoed. Vanuit de bezwaarden was de Tuinenstichting aanwezig bij de hoorzitting. Tijdens de hoorzitting heeft de gemeente aangegeven dat aan het bureau Baljon opdracht is gegeven aanvullend onderzoek te doen naar de bossingel in relatie tot maximaal behoud van groen en water op het landgoed. Aangegeven is dat de bevindingen van dit aanvullende onderzoek opgenomen zullen worden in het bestemmingsplan/omgevingsplan. N.B. Op 8 nov. jl. om 15.30 uur is het conceptrapport aan de gemeente gepresenteerd. Op basis van de reacties op de presentatie zal e.e.a. nog worden aangepast. Zorg om voldoende borging van behoud (beeld)kwaliteit bossingel.

3c.: Landgoed Noorderheide

Op verzoek van RCE (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) wordt er door de gemeente begin 2024 een gesprek georganiseerd met SBB (Staatsbosbeheer), beheerders Noorderheide, RCE en gemeente over de waterwerken op het landgoed Noorderheide. De werkgroep die zich bekommerde en ontfermde over deze waterwerken heeft zichzelf opgeheven. Doel van dit gesprek is de zorg over de instandhouding van deze waterwerken.

3d. Het Jaarverslag 2022

Is definitief in tekst en opmaak. De voorzitter kan een afspraak gaan inplannen om deze te overhandigen aan de wethouder. Er zullen voor het College geprinte versies worden gemaakt.

3e. OMD 2023/2024

De leden van het comité Open Monumenten Dag 2023 hebben tijdens hun evaluatievergadering van 5 okt. jl. unaniem aangegeven graag weer beschikbaar te willen zijn voor de organisatie van de OMD 2024.

Het landelijk thema OMD 2024 is: Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen.

Eind januari 2024 zal het comité voor het eerst weer bij elkaar komen voor de organisatie van deze dag in 2024. Suggesties en ideeën in het kader van dit thema t.a.t. welkom.

4. Plan Stationsomgeving en inpassing NS Station hierin (gemeentelijk monument)

De heer Joost Jansen, aanwezig namens de gemeente, geeft een toelichting op het totale plan van de Stationsomgeving en het NS-Station. Aannemersbedrijf BAM heeft inmiddels een start gemaakt met de vernieuwing en herinrichting van het stationsgebied. De heer Jansen geeft zijn toelichting ook namens de aannemersbedrijven BAM en Van Hattum en Blankenvoort, die de twee onderdoorgangen in dit plan realiseren. Een onderdoorgang voor het snelverkeer (gemotoriseerd verkeer) op de plek van de huidige spoorwegovergang Elspeterweg-N310-Stationslaan en een onderdoorgang tussen het NS-Station en het Veluwetransferium voor langzaam verkeer (voetgangers, fietsers ed.).

Onderdeel van het totale plan Stationsomgeving is het weer terugbrengen van de, in het verleden deels gesloopte, perronoverkapping, die aansluit op het westelijke deel van het stationsgebouw (gemeentelijk monument).

Uitgangspunten voor de nieuwe perronoverkapping zijn:

- De cultuurhistorisch onderzoek en waardstelling van het bureau MAB (Monumenten Advies Bureau) te Nijmegen gedateerd januari 2014
- Het waardstellende rapport "De Collectie" opgesteld door NS ProRail en NS Spoorbouwmeester, april 2016. Het MAB rapport maakt hier onderdeel van uit (als bijlage bij het verslag gevoegd)
- Het Beeldkwaliteitsplan van de gemeente Nunspeet
- Het Programma van Eisen, inclusief de huidige NS-richtlijnen

Het huidige stationsgebouw van de gemeente Nunspeet dateert uit 1906 en bestaat uit een tweetal gebouwen met van oorsprong aan weerszijden en tussen het oostelijke en het westelijke gebouw in, overkappingen. [NS-Station Nunspeet maakt onderdeel uit van 'De Collectie' van NS-Stations. "De Collectie" is een door NS Stations geselecteerd aantal stationsgebouwen dat deel uitmaakt van de te behouden collectie cultureel erfgoed van NS].

In 1960 wordt de westelijk gelegen perronoverkapping (zijde Elspeterweg) gesloopt tezamen met de voormalige goederenloods, waardoor het westelijke bouwdeel ongeveer gehalveerd wordt. Tegen de 'nieuwe' westgevel (voormalige binnen gevel bagageloads) wordt een luifel aangebouwd met een nieuwe ingang.

In de voorgenomen plannen wordt het westelijke perrondeel voorzien van een tweetal trapopgangen, met centraal daartussen een glazen lift, vanuit de onderdoorgang voor langzaam verkeer. Dit betreffen nieuwe toevoegingen.

Het westelijke perrongebouw van het monumentale deel zal voorzien worden van een nieuwe overkapping, sterk geïnspireerd op de nog bestaande en voormalige overkapping.

Kernpunten nieuwe toevoeging aan het monument:

- Sloop van de luifel uit 1960,
- 'Reconstructie' van de voormalige overkapping over een lengte van 15 meter (komt tot boven het nieuw aan te leggen stijgpunt te liggen),
- Nieuwe kap wordt een 'aansluitende', losstaande kap. Iets hoger (ca. 5 cm.) vanwege de nieuwe richtlijnen voor 'vrije ruimte' boven de sporen. De bestaande perronoverkappingen behouden hun huidige hoogte,
- Uitvoering, uitstraling, detaillering en kleurgebruik gaan aansluiten op de bestaande perronoverkappingen (stalen constructie donkergroen op basis van kleur historisch onderzoek),
- De nieuwe staanders van de nieuwe perronoverkapping worden aan de voet voorzien van stabiliserende stalen platen en H-profiel balken. Aan de oostelijke zijde zijn de staanders van de oude perronoverkapping weliswaar van betonnen voeten voorzien, doch dit is een latere toevoeging en niet origineel,
- Spantbenen iets asymmetrisch i.v.m. taps toelopende kap,
- Klokken, verlichting en bebording in lijn bestaand. Bekabeling in kabelgoot in H-profielen liggers constructie overkapping,
- Interieur westelijk bouwdeel wordt, nog onder voorbehoud, verbouwd van kantooruimte naar publieke wachtruimte.

Kernpunten nieuwe toevoegingen station en omgeving, los van het monument:

- Glazen lift met kokerprofielen,
- Metselwerk langs trappen en balustrade in genuanceerde strengperssteen (rood/zwart/bruin) met donkere voeg, passend bij de bestrating en materialisering infrastructuur centrum > opgemerkt wordt dat de impressieschetsen een kettingverband laten zien als metselverband, de bestaande stationsgebouwen zijn gemetseld in een kruisverband.
- Hekwerk op perron wordt voorzien van lamellen,
- Hekwerk onderdoorgang snelverkeer wordt voorzien van spijlen.

Planning is in 2023 nog de definitieve vergunningaanvraag in te dienen. De aanvraag zal, als deze in lijn ligt met het gepresenteerde, verder behandeld worden in de Monumentenwielstandcommissie. De Monumentencommissie kan instemmen met het gepresenteerde.

5. Reglement voor de Commissie Omgevingskwaliteit

In verband met de nieuwe wet omgevingskwaliteit die per 1 januari 2024 in zal gaan, is er een nieuw Reglement van orde voor de werkwijze van de Monumentencommissie nodig. Mevrouw Herskamp geeft een toelichting op het concept 'Reglement van orde' dat aan de leden is toegestuurd.

Op basis van het concept worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Aandacht voor de rol van technisch medewerker van de gemeente,
- Aandacht voor de wijze van publicatie
- Aandacht voor artikel 5; artikel 5.1. anders formuleren
- Enkele leden vragen om wat extra tijd om te reageren. Afgesproken wordt dat eenieder de gelegenheid heeft tot 1 december te reageren. Met de gemaakte opmerkingen zal mevrouw Herskamp het reglement aanpassen.

Het aangepaste concept 'Reglement van orde voor de monumentencommissie' zal in de vergadering van december definitief gemaakt moeten worden en/of geaccordeerd meten worden.

6. Aangepaste redengevende beschrijving Apeldoornseweg 89 te Elspeet.

De heer Van Bleek geeft een toelichting op de wijzigingen die zijn aangebracht in de redengevende beschrijving op basis van een eerdere opmerkingen van de eigenaar.

De redengevende beschrijving wordt hiermee definitief en zal aan het college van B&W voorgelegd worden voor definitieve plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst.

7. Thema Duurzaamheid / Expositie RCE Duurzaamheid en Monumenten

Tijdens expositie Duurzaamheid en Monumenten in februari 2024 in de hal van het gemeentehuis zal staan zal een informatieavond voor monumenteneigenaren worden georganiseerd. Deze informatieavond zal plaats vinden op **6 februari 2024**.

In dit kader worden de volgende aandachtspunten/actiepunten benoemd.

- Het woord van welkom en de afsluiting zal worden gedaan door wethouder Wichert Stoffer, wethouder van o.a. programma Duurzaamheid.
- De volgende sprekers zijn benaderd en hebben inmiddels hun medewerking aan de avond toegezegd:
 - Namens het Gelders Genootschap; Heidi Bos (Adviseur Erfgoed)
 - Namens het Nationaal Restauratie Fonds, Ina Roeterdink (Accountmanager NRF midden NL)
 - Namens de Monumentenwacht Jantine Clasio (Alg. directeur MW Gelderland).
- Er zal nog contact opgenomen worden met het Duurzaamheidsloket Noord Veluwe voor een mogelijke medewerking aan deze avond.
- Er zal een draaiboek voor deze avond worden opgesteld (actie WA).

8. Bespreken ingebrachte panden / optie gemeentelijke monumenten

Door de heer Piksen worden ter bespreking ingebracht twee panden:

- o Schaapskooi Stakenbergerweg 8 te Elspeet en
- o Van Liendenhuis Elspeterweg 40 te Nunspeet

Op basis van ingebracht fotomateriaal en verzamelde informatie kan het volgende worden vermeld:

- o De schaapskooi te Elspeet is overeenkomstig z'n voorganger herbouwd in 1975. De bouwwijze, vormgeving en het materiaalgebruik van deze schaapskooi is indertijd op cultuurhistorische verantwoorde wijze gebeurt. De herbouwde schaapskooi wordt vandaag de dag nog steeds gebruikt als schaapskooi.
- o Het Van Liendenhuis te Nunspeet, heeft tegenwoordig een bestemming als restaurant en heeft al vele verbouwingsfases doorgemaakt. De oorspronkelijke hoofdvorm is zonder aanvullende informatie lastig te herkennen.

Gevraagd wordt om van beide panden meer materiaal/gegevens te verzamelen om deze verder te kunnen bespreken in de volgende vergadering.

9. Vergaderschema 2024

Op basis van het schema en de frequentie van 2023, waarbij de Monumentencommissie iedere zes weken bijeenkomt en de Monumentenwelstandcommissie iedere drie weken is er een concept schema opgesteld voor 2024.

Vooralsnog is ervoor gekozen (wederom) de vergaderingen van de Monumentencommissie te houden op de woensdagochtend en voor de Monumentenwelstandcommissie op maandagochtend. Mede gezien de beperkte tijd wordt voorgesteld dat eenieder per mail laat weten of de vergaderdata voor de Monumentencommissie geschikt zijn. Tevens wordt gevraagd naar de optie om de vergaderingen van de Monumentencommissie te houden aan het einde van de woensdag, bijv. van 17.00 tot 19.00 uur. Ook dit graag doorgeven. De vergaderdata voor de Monumentenwelstandcommissie staan voor 2024 al ingepland.

10. Stand van zaken

Gezien de tijd wordt dit agendapunt doorgeschoven naar de volgende vergadering. Er zijn geen zaken die spoed of een hoge prioriteit vragen in deze.

11. Rondvraag

Aandacht wordt gevraagd om zowel de schriftelijke berichtgeving over - als het moment van uitbetaling van de presentiegelden te laten plaats vinden in dit lopende jaar 2023.

12. Sluiting

De heer Piksen bedankt eenieder voor de inbreng en sluit om 10.35 uur de vergadering.

De volgende vergadering van de Monumentencommissie staat gepland op 13 december 2023.

Overzicht van actiepunten:

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Actiepunten korte termijn:			
Jaarverslag 2022	Gereed. Aanbieden aan wethouder.	T. Piksen	Definitieve opmaak gereed 19 okt. 2023
Open Monumentendag 2023	Afgesloten	Evaluatie Mw. Allersma, dhr. J. Bakker	5 oktober 2023 uitgevoerd
Nieuwsbrief	Opstellen concept	GG, dhr. Van Bleek en Gemeente, mw. Allersma	Verschoven naar december 2023 i.v.m. expositie RCE
Verduurzamen van monumenten	Opnemen in Nieuwsbrief	Gemeente, dhr. Smink en mw. Allersma	December 2023 Expositie februari 2024
Expositie RCE 'Duurzaamheid en monumenten' Sprekers	Organisatie afstemming Fac. Zaken gereed Uitnodigingen, gereed Bevestigingen sprekers ontvangen	Gemeente, dhr. Smink en mw. Allersma	Expositie RCE komt in febr. '24 in Nunspeet
Bewonersavond Duurzaamheid en Monumenten	Draaiboek opstellen	Mw. Allersma	Dec. 2023
Actiepunten lange(re) termijn:			
Erfgoed in het omgevingsplan.	RCE komt met voorbeeldregels GG heeft een handreiking geschreven. Wacht op akkoord RCE	Rijkdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en Gelders Genootschap (GG)	2024
Karakteristieke panden	Inventarisaties analyseren en plan van aanpak	Mw. Allersma en gehele commissie	2024